

FIȘA DISCIPLINEI

Teoria si practica reflexiei în pregătirea profesorilor de religie

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș–Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Reformată și Muzică
1.3. Departamentul	Facultatea de Teologie Reformată și Muzică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență (BA)
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie reformată didactică (profesor de religie)
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teoria si practica reflexiei în pregătirea profesorilor de religie				Codul disciplinei	TLM2211
2.2. Titularul activităților de curs	-					
2.3. Titularul activităților de seminar	dr. Gorbai Gabriella Márta					
2.4. Anul de studiu	II.	2.5. Semestrul	4.	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs		3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs		3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				70	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu există
4.2. de competențe	Capacitatea de gândire reflexivă și înțelegerea noțiunilor teoretice de bază legate de reflecție

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Tablă inteligentă, Microsoft Teams, Biblie, biblioteca institutului

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	– aplică cunoștințe privind comportamentul uman; – desfășoară activități de coaching și mentorat; – consolidează comportamente pozitive; – încurajează autoanaliza persoanelor consiliate; – sprijină incluziunea.
Competențe transversale	– realizează autoevaluare; – demonstrează fiabilitate; – manifestă ascultare activă; – comunică empatic și reflexiv; – dezvoltă sensibilitate față de situații de criză și o gândire preventivă.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul: – recunoaște și înțelege rolul reflecției în dezvoltarea profesională a profesorului, în autoevaluare și în conștientizarea proceselor de predare-învățare; – poate analiza și interpreta concepte teologice și didactice în contexte de predare sau în procese autoreflexive; – deține cunoștințe ample despre rolul contextului cultural, religios și social în influențarea reflecției și a deciziilor pedagogice.
Aptitudini	Studentul este capabil să: – utilizeze gândirea reflexivă pentru interpretarea, analiza și reconceptualizarea propriilor experiențe pedagogice; – aplice în mod conștient instrumente reflexive (jurnal, portofoliu, feedback colegial, analiză de caz); – învețe din erori, situații dificile și eșecuri, reacționând reflexiv; – diferențieze și ierarhizeze acțiunile proprii și ale colegilor, anticipând consecințele acestora; – folosească metode standard de evaluare (ex. reflecții personale, evaluare colegială); – interpreteze situații de predare-învățare și să rezolve probleme în mod reflexiv, pe baza valorilor creștine și a principiilor pedagogice.
Responsabilități și autonomie	Studentul: – este capabil de autorefecție responsabilă asupra propriei activități de predare și învățare; – evaluează reflexiv propriile decizii pedagogice și consecințele lor etice și educaționale; – își asumă responsabilitatea pentru sprijinirea dezvoltării profesionale a colegilor prin feedback reflexiv; – poate lua decizii în situații profesionale complexe și își poate ajusta metodele pe baza reflecției; – colaborează eficient în echipe multidisciplinare, folosind comunicare empatică și reflexivă; – își dezvoltă strategii proprii de perfecționare profesională, inclusiv prin actualizarea conținuturilor și utilizarea instrumentelor digitale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	– dezvoltarea capacității de reflecție a studenților pentru interpretarea și îmbunătățirea proceselor educaționale și formative; – formarea unei practici didactice reflexive și integrarea reflecției în deciziile pedagogice cotidiene.
7.2 Obiectivele specifice	– evidențierea rolului reflecției în dezvoltarea profesională a profesorului și în conștientizarea proceselor de predare-învățare; – utilizarea reflecției ca instrument de autoevaluare, analiză pedagogică și dezvoltare profesională; – formarea unei perspective reflexive asupra situațiilor educaționale, a deciziilor didactice și a responsabilității profesionale.

8. Conținuturi

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Conceptul de reflecție: abordări istorice și teoretice	prelegere, discuție	Falus Iván (2004): A pedagógusok önértékelése és reflexiója. Gondolat Kiadó, Budapest.
2. Schön: Teoria practicianului reflexiv	masă rotundă reflexivă	Schön, Donald A. (1983): The Reflective Practitioner. Basic Books, New York.
3. Caracteristicile și sarcinile profesorului reflexiv	masă rotundă reflexivă	• Szivák Judit (2002): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Eötvös Kiadó, Budapest.
4. Modelul lui Korthagen: cele 5 niveluri ale reflecției	exerciții situaționale	Korthagen, F. A. J. (2001): Linking Practice and Theory: The Pedagogy of Realistic Teacher Education. Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.
5. Scopul și funcțiile reflecției pedagogice	prelegere, discuție	Gorbai Gabriella: A pedagógiai gyakorlat szerepe a tanárrá válás folyamatában - Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2006, Nr. 3., pp. 136-151. Gorbai Gabriella: A reflexió tartalma a vallásstanárjelöltek gyakorlati felkészítésének szempontjából. In: Fóris Ferenczi Rita – Demény Piroska (szerk.): Minőség és versenyképes tudás. Cluj Napoca, 2014, 187-193, pp.
6. Nivelurile reflecției: descriptivă, analitică, critică	exerciții situaționale	Kimmel Magdolna (2006): A pedagógiai reflexiók rendszere. Educatio, Budapest.
7. Locul reflecției în dezvoltarea profesională a profesorului	masă rotundă reflexivă	Gorbai Gabriella Márta: A mélyreflexió alkalmazási lehetőségei a vallásstanárjelöltek tevékenységének optimalizálásában, Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2013. ISBN 978-606-8145-50-1.
8. Auto-reflecția în practica predării religiei	jurnal reflexiv	Gorbai Gabriella Márta: A mélyreflexió alkalmazási lehetőségei a vallásstanárjelöltek tevékenységének optimalizálásában.
9. Rolul emoțiilor în gândirea reflexivă	discuție, feedback colegial	Kimmel Magdolna (2006): A pedagógiai reflexiók rendszere. Educatio, Budapest.
10. Învățarea reflexivă și învățarea pe tot parcursul vieții	prelegere, analiză de studiu de caz	Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
11. Rolul portofoliilor și jurnalelor în reflecția pedagogică	jurnal reflexiv	Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
12. Tehnici de reflecție individuală și de grup	analiză de studiu de caz	•Gorbai Gabriella: A reflexió tartalma a vallásstanárjelöltek gyakorlati felkészítésének szempontjából. In: Fóris Ferenczi Rita – Demény Piroska (szerk.):

		Minőség és versenyképes tudás. Cluj Napoca, 2014, 187-193, pp.
13. Rolul erorilor în învățare: învățarea din eșecuri	feedback colegial, discuție	Falus Iván (2004): A pedagógusok önértékelése és reflexiója. Gondolat Kiadó, Budapest
14. Dezvoltarea gândirii reflexive	prelegere, discuție	Szivák Judit (2002): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Eötvös Kiadó, Budapest.

Bibliografie:

- Falus Iván (2004): A pedagógusok önértékelése és reflexiója. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Gorbai Gabriella Márta: A mélyreflexió alkalmazási lehetőségei a vallástanárjelöltek tevékenységének optimalizálásában, Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2013. ISBN 978-606-8145-50-1.
- Gorbai Gabriella: A pedagógiai gyakorlat szerepe a tanárrá válás folyamatában - Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2006, Nr. 3., pp. 136-151.
- Gorbai Gabriella: A reflexió tartalma a vallástanárjelöltek gyakorlati felkészítésének szempontjából. In: Fóris Ferenczi Rita – Demény Piroška (szerk.): Minőség és versenyképes tudás. Cluj Napoca, 2014, ISBN 978-973-0-16341-4187-193, pp.
- Gorbai Gabriella: A tanári minták szerepe a tanárrá válás folyamatának bizonyos szakaszaiban - Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2006, Nr. 1-2., pp. 243 – 256.
- Gorbai Gabriella: Az itt-és-most létállapot támogatása a reflexiós folyamatban. In: Péntek Imre, Szállassy Noémi, Zsoldos Marchis Juliánna (Ed): A pedagógusképzés XXI. századi perspektívái, Cluj Napoca, 2016, ISBN 978-973-0-23076-5, pp. 81-87.
- Kimmel Magdolna (2006): A pedagógiai reflexiók rendszere. Educatio, Budapest.
- Korthagen, F. A. J. (2001): Linking Practice and Theory: The Pedagogy of Realistic Teacher Education. Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.
- Schön, Donald A. (1983): The Reflective Practitioner. Basic Books, New York.
- Szivák Judit (2002): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Eötvös Kiadó, Budapest.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei ține cont de recomandările comunităților pedagogice contemporane(reflecție pedagogică, învățare pe tot parcursul vieții, auto-dezvoltare profesională), în special în ceea ce privește:

- gândirea reflexivă,
- autoevaluarea profesională,
- reflecția critică,
- autonomia pedagogică.

Disciplina sprijină dezvoltarea competențelor pe care angajatorii (instituții educaționale bisericesti și laice, organizații religioase, centre educaționale) le așteaptă de la profesorii de religie:

- practică reflexivă regulată;
- analiză continuă a activității pedagogice;
- capacitate de decizie profesională autonomă;
- practică pedagogică autentică și orientată spre valori;
- conștiință etică și responsabilitate vocațională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	1. Participare activă la minimum 70% dintre ore.	Evaluare continuă	25%

	– 2. Cunoașterea înțelegerii teoretice a reflecției și aplicarea ei în analiza propriilor experiențe pedagogice.	Evaluare continuă	45%
	3.Realizarea a minimum 3 lucrări reflexive individuale (jurnal reflexiv, analiză de caz, analiză de practică). 4.Examen final (scris sau oral).	Evaluare continuă Examen	30%

10.6 Standard minim de performanță

Studentul trebuie să:

- fie capabil să realizeze auto-reflecție conștientă și structurată asupra propriei activități de învățare sau predare, cel puțin la nivel mediu;
- cunoască cel puțin 70% din lecturile obligatorii, și să poată aplica principalele idei în analiză orală și scrisă;
- demonstreze înțelegerea rolului reflecției în procesul didactic;
- aplice instrumente reflexive de bază (jurnal, analiză, feedback).

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
30-09. 2025.

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....Lect. dr. Gorbai Gabriella Márta.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....